

Hoito- ja vanhushpalvelujen henkilöstötilanne kesällä 2022 ja palvelutuotantoon esitetyt toimenpiteet

Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.05.2022 § 153

511/01.00.00/2022

Valmistelija

Hoito- ja vanhushpalvelujen johtaja Taina Lahtiola

Vuoden 2021–2022 aikana henkilöstön saatavuus hoito- ja vanhushpalveluiden avoimiin vakansseihin ja sijaisuuksiin on heikentynyt. Valtakunnallinen henkilöstöpula näkyy voimakkaasti juuri ikäihmisten palveluissa. Hoito- ja vanhushpalveluissa toimiin ja pitkäaikaisiin sijaisuuksiin on vaikea saada päteviä ja soveltuvia hakijoita useista hakuprosesseista huolimatta.

Tämänhetkinen tilanne osoittaa, että kesällä 2022 on paljon puutteita vuosiloma-, hoitovapaa- ja osa-aikatyön sijaisista. Vuoden 2022 alussa yksiköissä on jouduttu tekemään työvuorolistoja jo suunnitteluvaiheessa ns. keikkalaisten varaan ja kaikkiin äkillisiin poissaoloihin ei ole saatu sijaisia järjestettyä.

Hoito- ja vanhushpalveluissa on pyritty aktiivisesti löytämään ratkaisuja henkilöstöpulaan. Hoito- ja vanhushpalveluiden olemassa olevan sijaispoolin avulla on voitu vastata osaan äkillisistä poissaoloista. Oppilaitosyhteistyötä on pidetty aktiivisena, työssäoppimisjaksoja mahdollistettu oppisopimuksilla ja erilaisiin rekrytointitilaisuuksiin on osallistuttu. Hoito- ja vanhushpalveluissa on tehty sopimuksia vuokratyöfirmojen kanssa, mutta niidenkään kautta ei ole ollut mahdollista täyttää kaikkia sijaistarpeita.

Olemassa oleva henkilökunta on joutanut paljon. Koko kuluneen talven ajan henkilöstö on tehnyt ylitoita ja tuplavuoroja. Sairauslomat ovat lisääntyneet osittain koronasta johtuen, mutta on oletettavaa, että pitkään jatkunut kuormitustilanne selittää osaltaan sairauslomien kasvua. Tilanne aiheuttaa voimakasta uupumusta henkilöstössä.

Huhtikuussa 2022 hoito- ja vanhushpalveluissa on tilanne, että noin 20 kesän sijaisuutta on vielä täyttämättä. Tilanne on myös ympäristökunnissa erittäin vaikea, joten todennäköisesti kaikkia sijaisuuksia ei saada täytettyä. Henkilöstön vuosilomat asettuvat koko lomakaudelle, touko-syyskuu, mutta varsinkin kesä-elokuu ovat hoito- ja vanhushpalveluiden kaikissa yksiköissä todella haastavia. Ympäri vuorokautisessa hoidossa ei aina ole mahdollista täyttää lakisääteistä henkilöstömitoitusta, jonka johdosta asiakasturvallisuus voi vaarantua.

Kotihoidon työvoimapula on tällä hetkellä ja varsinkin tulevana kesänä asiakasturvallisuutta uhkaava. Palveluita tulee rajata, jotta käytössä olevin työntekijäresurssein voidaan turvata niiden asiakkaiden palvelut, joille kotihoidon palvelut ovat täysin välttämättömiä.

Jo ennestään kuormittavassa tilanteessa on oman henkilöstön jaksamista kyettävä tukemaan ja varmistamaan mahdollisuus henkilökunnan kesälomiin asiakasturvallisuutta unohtamatta. Hoito- ja vanhushpalveluissa on tehtävä toimenpiteitä kesälle 2022, jotta henkilöstöä voidaan kohdentaa kaikkein välttämättöimpiin palveluihin.

Hoito- ja vanhustalvelujen johtoryhmä on tehnyt esityksen kesäkaudelle välttämättöminä pitämistään toimenpiteistä.

Hoito- ja vanhustalveluiden toimintoja on supistettava seuraavalla tavalla:

- Terveyskeskusosaston paikkamäärä pidetään supistetussa 28 potilaassa (aiemmin jo vähennetty paikkoja)
- Kaikkiin tehostetun palveluasumisen vapaisiin paikkoihin ei voida sijoittaa asiakkaita (henkilöstömitoitus ei täyty)
- Kuntouttava päivätoiminta on kesätauolla 27.6–31.7 (Birgittakoti)
- Kuntouttavan lyhytaikaishoidon asiakaspaikat supistuvat 7 paikalla kesä-elokuuksi (Birgittakoti)
Kuntouttavassa lyhytaikaishoidossa pyritään mahdollistamaan omaishoitajien lakisääteisten vapaiden (3 päivää/kk) pitäminen supistuksesta huolimatta. Omaishoidettavien asiakkaiden vapaajaksot lyhenevät ja esimerkiksi kotihoidon asiakkaille ei ole mahdollista tarjota lyhytaikaishoidon jaksoja kesä-elokuussa.
- Lyhytaikaishoidon yksiköstä vapautuvaa henkilökuntaa käytetään turvaamaan henkilöstöä ympärivuorokautisen hoidon yksiköissä.
- Kotihoidon käyntejä joudutaan uudelleen arvioimaan ja mahdollisesti vähentämään käyntejä tai lyhentämään käyntiaikaa.

Hoito- ja vanhustalvelujen johtaja esitteli asiaa kokouksessa.

Esittelijä

Perusturvajohtaja

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee tiedoksi hoito- ja vanhustalvelujen kesän 2022 henkilöstötilanteen ja päättää, että henkilöstön kannustuskeinoja ja rekrytointitukea lisätään ja henkilöstön jaksamiseen, työhyvinvointiin ja työssä viihtymiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Samalla lautakunta hyväksyy välttämättömän hoidon ja palvelun varmistamiseksi palvelutuotantoon mahdollisina seuraavat toimenpiteet:

- terveyskeskusosaston paikkamäärä 28 hoitopaikkaa
- kuntouttavan päivätoiminnan kesätauko 27.6.–31.7.
- kuntouttavan lyhytaikaishoidon paikkamäärän vähennys
- tarvittaessa tehostetun palveluasumisen paikkojen täyttämättä jättäminen
- kotihoidon käyntien arviointi ja käyntien optimointi sekä etätöyön lisääminen
- kotisairaalan toimintaan ajalla 23.5.-4.9. muutos:arkisin toiminta 7:30-15:30

Kokouskäsittely

Merkittiin, että Satu Haapalainen oli poissa asian käsittelyn aikana klo 18.40-19.10

Päätös

Perusturvajohtajan ehdotus hyväksyttiin.